SERIA II.—ANUL IV, No. 671. **Ediţia a treia** VINERI, 30 IANUARIE 1898.

NUMARUL 10 BANI

ABONAMENTELE

Începe la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plăteşe tot-d'a-una înainte

In *Bucureşti* la Casa Administraţieĭ

In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale

Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 50 leĭ

Şase luni . . . 15 » » » 25 »

Treĭ luni . . . 8 » » » 13 »

Un număr în streinătate 30 bani

MANUSCRISELE NU SE ÎNAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA

No. 8. — STRADA CLEMENŢEI — No. 8

EPOCA

TELEFON

NUMĂRUL 10 BANI

ANUNCIURILE

In Bucureşti şi judeţe se primesc numai la Administraţie

In streinătate, *direct la administraţie* şi la toate oficiile de publicitate

Anunciurĭ la pag. IV . . . . . 0.30 b. linia

» » » III . . . . . 2.— leĭ »

» » » II . . . . . 3.— » »

Inserţiile şi reclamele 3 leĭ rîndul

Un număr vechiŭ 50 bani

REDACŢIA

No. 8 — STRADA CLEMENŢEI — No. 8

BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMÂNE

Intrunirile liberale de aseară

PROGRAMUL FINANCIAR AL GUVERNULUĬ

Faţă cu nouile proiecte de impozite pregătite de guvern, amintim aicĭ făgăduelile făcute de naţionalii-liberalĭ pentru reducerea impozitelor, făgăduelĭ graţie cărora aŭ căpătat unanimităţile din Parlament:

Cetăţenĭ,

Să luptăm pentru a desfiinţa legea *apăsătoare şi nedreaptă a maximului.*

(Manifestul dela 21 August 1891)

Partidul liberal-naţional va lucra decĭ pentru:

1.—Infrînarea cheltuelelor Statuluĭ.

2.—Intrebuinţarea excedentelor la mărirea amortizărĭĭ anuale a datoriei publice.

3.—Desfiinţarea cu desăvîrşire A IMPOZITULUĬ PERSONAL.

(Programul de la Iaşi).

«*Ce am propus noĭ în programul din 1892?* **Nu dărĭ nouĭ,** *ci am zis că trebue* **să înfrînăm cheltuelile Statuluĭ.**»

(Discursul d-luĭ Sturdza dela 13 Octombre, 1895)

COLAC PESTE PUPĂZĂ

A lua în opoziţie angajamentul de a nu vota impozite nouĭ, iar venind la guvern, a stabili asemenea impozite, este foarte natural la colectiviştĭ.

A urca însă impozitele şi totuşĭ a pretinde că te-aĭ ţinut de angajamentul de a nu ridica impozitele, este o îndrăzneală care, chiar la colectiviştĭ, devine scandaloasă.

Acest scandal l'a provocat faimosul Gogu, omul de finanţe colectivist, la Cameră, apropos de votarea nouluĭ impozit asupra consumaţieĭ zahăruluĭ.

Intrebăm pe orĭ ce om serios, de cînd faptul că desfiinţezĭ un impozit, care aduce treĭ milioane jumătate, etc. dă dreptul de a înfiinţa alte două carĭ aŭ să 'ţĭ producă opt saŭ nouă?

Şi de cînd acest fapt echivalează cu o degrevare de impozite? De cînd această operaţie poate fi calificată, de un partid serios, ca o ţinere a făgăduinţeĭ luată în opoziţie de a nu vota impozite nouĭ?

Et bine, această logică pe dos, nerușinată, a fost întrebuinţată de Gogu şi de gazetele colectiviste.

In adevăr, colectiviştiĭ, venind la putere, aŭ desfiinţat aşa numita taxă a popăritului în valoare de 3,500,000 leĭ, taxă provizorie, destinată, chiar în intenţia celor ce o înfiinţase, a dispărea.

In schimbul acesteĭ taxe, colectiviştiĭ de la al douilea an, s'aŭ încercat să urce două din impozitele existente, acela asupra patentelor şi asupra timbruluĭ şi înregistrăreĭ. N'aŭ izbutit anul trecut. De aicĭ deficitul care se va urca, de sigur, la aproape 20 de milioane.

In anul acesta, Gogu lasă timbrele şi înregistrarea în pace. Dar vine din noŭ cu patentele, plus cu un impozit asupra consumaţieĭ zahăruluĭ, adică cu două urcărĭ din carĭ una creiată din noŭ.

Faţă cu această procedare, evident că avem dreptul de a le zice colectiviştilor: bine,... dar ni se pare că aţĭ luat angajamentul — cînd eraţĭ în opoziţie — de a nu vota nouĭ impozite.

La această obiecţiune, care far ruşina pe orĭ ce om cu obraz subţire, colectiviştiĭ aŭ curajul să răspundă: Aşa este, dar tot noĭ am desfiinţat taxa popăritului!..

Va să zică, unuĭ guvern îĭ este destul ca să suprime un mic impozit pentru ca stabilind altele îndoite şi întreite, să aibă totuşĭ dreptul să susţină că nu a făcut nicĭ o urcare, ci din contra o degrevare de impozite?

Este culmea nerușinăreĭ. La colectiviştĭ 3 plus 5 = 3½, adică treĭ milioane nouĭ impozit asupra zahăruluĭ, plus cincĭ milioane urcarea patentelor, sunt egale cu treĭ milioane jumătate, taxa desfiinţată a popăritului!

Pînă şi aritmetica este batjocorită. La colectiviştĭ două şi cu două nu fac patru.

Dar faimosul Gogu, şi după dînsul gazetele colectiviste, maĭ aŭ un argument. Nu uitaţĭ, ne spune ministrul de finanţe, că urcînd taxa alcoolului, am făcut-o în scop moralizător, în scop de a diminua veniturile Statuluĭ în vederea sănătăţeĭ publice. Ba, Gogu merge cu îndrăzneala pînă a spune că din această cauză, veniturile Statuluĭ aŭ scăzut cu 5 *milioane.*

Simplă şarlatanie.

Nicĭ odată *o urcare de impozit* nu poate fi considerată ca *o degrevare* şi acesta este cazul taxeĭ asupra băuturilor spirtoase. In realitate, urcarea taxeĭ spirtoaselor trebuie pusă în categoria celor-l'alte două ridicărĭ de impozite, aşa că, drept vorbind, colectiviştiĭ, în timp de douĭ anĭ jumătate, aŭ urcat saŭ sunt pe cale de a urca nu două, ci treĭ impozite.

Căcĭ afirmă o neexactitate Gogu cînd declară că de la taxa asupra băuturilor spirtoase, bugetul a pierdut în aceştĭ douĭ anĭ *5 milioane*, cîte cincĭ milioane.

In adevăr, mijlocia încasărilor de la această taxă pe anii 1893—1896, este de aproape 13,000,000. Or, Gogu, urcînd taxa în 1896, a evaluat intrările acestuĭ impozit tot la suma de 13 000.000 care a fost acoperită.

In 1895—96, cînd impozitul acesta nu era urcat încă de Gogu în scop moralizător, a dat numaĭ 11,000,000, iar în 1894—95 numaĭ 13,000.000.

Cînd Gogu evaluează pe anii 1896—97 şi 1897—98 venitul acestuĭ impozit la 13,000 000, ni se pare că el evaluează în mod normal, independent de urcarea moralizătoare de treĭ banĭ la gradul de alcool.

Unde este aşa dar pierderea de 5 milioane de care vobeşte Gogu?

Orĭ-cum ar întoarce-o colectiviştiĭ, un lucru rezultă clar: este că pentru un mic impozit desfiinţat, eĭ aŭ urcat altele două existente şi aŭ înfiinţat pe de asupra unul noŭ.

Aceasta se chiamă pe romîneşte colac peste pupăză!

DEGRADARE

Parlamentul colectivist a ajuns la ultima treaptă a degradăreĭ.

Scene scandaloase s'aŭ petrecut erĭ atît la Senat cît şi la Cameră.

La Senat, liberalii 'şĭ-aŭ aruncat unĭĭ altora calificative între carĭ cuvintele «nedemn», «e o ruşine», nu aŭ lipsit. S'a acuzat chiar banca ministerială că aduce în discuţia maturuluĭ corp proecte de lege inspirate de cel maĭ revoltător nepotism.

La Cameră, un orator nu a fost lăsat să'şĭ continue discursul. Oratorul a părăsit tribuna la care a fost readus în mijlocul unuĭ enorm scandal, în care cuvintele «e o ruşine» ţineaŭ locul de onoare.

Parlamentul liberal saŭ îşĭ pierde vremea, saŭ votează gheşefturĭ menite să îmbogăţească pe favoriţĭĭ regimuluĭ, saŭ provoacă scandalurĭ, în carĭ membriĭ luĭ se tratează ca la uşa cortuluĭ.

Cum e guvernul, aşa e şi parlamentul care îl susţine.

INVĂŢĂMÎNT PLĂTIT

D. ministru al instrucţiuneĭ a comunicat la vreme şcolilor secundare şi universităţilor proiectul d-sale de reorganizare a învăţămîntuluĭ secundar şi superior, spre a-şĭ face observaţiunile.

Toate aŭ dat urmare invitaţiuneĭ ministruluĭ şi unele 'şĭ-aŭ tipărit răspunsurile.

Intre cîte-va tipăriturĭ de acest soiŭ, am primit şi o încheere a consiliuluĭ facultăţeĭ de ştiinţe din Bucureştĭ, în care găsim o propunere ce merită a fi în deosebĭ relevată.

Cu privire la capitolul I din proiect, Dispoziţiunĭ generale, art. 2, citim următoarele în încheerea consiliuluĭ facultăţeĭ de ştiinţe:

«Majoritatea consiliuluĭ este de părere ca *învăţămîntul secundar şi superior* **să nu fie gratuit, ci să se plătească o taxă anuală de înscriere».**

După cum se ştie, învăţămîntul secundar şi superior se plăteşte în toate ţările din Europa, afară de Romînia şi Grecia.

Ideia ca acest învăţămînt să nu maĭ fie gratuit, a încolţit de mult şi la noĭ, dar, după cîte ne aducem aminte, pînă acum n'a fost încă susţinută de un corp profesoral.

Aceasta e un semn că ideia face progrese şi la noĭ.

Agitaţia în Transilvania

O nouă «revoluţie» în pregătire.—«Săracii de unguri».—Reclamaţiunea pretinşilor «revoluţionarĭ».

O nouă «revoluţie» în pregătire

Abia s'a dezminţit pretinsa «conspiraţie revoluţionară» din împrejurimile Braşovuluĭ, înscenată cu o uimitoare naivitate de guvernul unguresc, şi ziarele din Budapesta aŭ descoperit o nouă «conspiraţie revoluţionară», ce s'ar fi urzind chiar în Budapesta de către universitarii romînĭ.

Ziarele ungureştĭ spun că studenţii romînĭ aŭ avut o consfătuire în cafeneaua Micsek sub preşedenţia d-lor Axente Severu, unul din şefii revoluţiuneĭ romîne din 1848, şi I. Coroianu.

La această consfătuire s'ar fi hotărît ca în ziua de 3 (15 Maiŭ) jubileul de 50 de anĭ al proclamării revoluţieĭ romîne, să se ridice negreşit o statue pe Cîmpul Libertăţii din Blaj pentru I. Bărnuţ. Cu această ocazie să se convoace un mare meeting la Blaj. Şi dacă Unguriĭ vor împedica dezvăluirea statueĭ şi a meetingului, atuncĭ:

«Romîniĭ aŭ hotărît să meargă înarmaţi cu coase şi ciomege şi să omoare pe Unguri ca pe nişte cîinĭ.»

Aceste hotărîrĭ s'aŭ luat la... Cafenea!

«Săracii de unguri!»

Aradi Közlöny *dă amănunte îngrozitoare, sub titlul de «Săracii unguri», despre aceste pregătirĭ de revoluţie, adăogînd că la «conspiraţia de la cafeneaua Micsek din Budapesta a luat parte şi părintele Vasile Mangra». Acest ziar spune că reşedinţa conspiratorilor e la societatea literară* Petru Maior *a studenţilor romînĭ.*

Tendinţa descoperireĭ «conspiraţieĭ» e decĭ vădită: Desfiinţarea societăţii literare Petru Maior.

Aceste ştirĭ alarmante ale preseĭ din Budapesta aŭ produs o mare agitaţie între unguri, aşa că poliţia ungurească a trebuit să declare că nu ştie nimic despre aceste pretinse conspiraţiunĭ!

Reclamaţiunea pretinşilor «revoluţionarĭ»

Preoţii Tema Giurgiu din Purcărenĭ şi Frateş din Săcele (ambele comune lîngă Braşov), la carĭ s'aŭ confiscat cele 50.000 apelurĭ revoluţionare fabricate în «cabinetul negru» al guvernuluĭ ungaresc, aŭ făcut cîte o reclamaţiune tribunaluluĭ din Braşov în contra acelor persoane misterioase, carĭ în numele guvernuluĭ, aŭ făcut perchiziţiĭ domiciliare la dînşii, implicîndu-i într'o conspiraţie revoluţionară înscenată de guvernul ungaresc.

Preoţii reclamunţi cer darea în judecată a secretaruluĭ ministerial Kamari Kálmán şi a altor două persoane, precum şi a patru gendarmĭ, carĭ aŭ făcut perchiziţiile.

Reforma instrucţieĭ

Guvernul asigură că, chiar în sesiunea aceasta, va trece prin Corpurile Legiuitoare reforma învăţămîntuluĭ secundar şi superior.

Nu ştim dacă va fi în stare să facă aceasta, de şi e de dorit ca reforma să se facă cît se va putea maĭ curînd; dezbinarea ce domneşte în partidul liberal şi neputinţa ce izvoreşte din această dezbinare, ne inspiră însă teama că guvernul şi majoritătile nu vor fi în stare să şĭ ţină făgăduiala. Reforma instrucţieĭ e o operă necesară şi liberaliĭ ne aŭ obişnuit să nu aşteptăm nimic bun de la dînşii.

Orĭ-ce s'ar întîmpla însă, credem interesant să rezumăm aci vederile «Societăţii profesorilor secundarĭ din Romînia» asupra reformelor învăţămîntuluĭ secundar, vederĭ aşternute în partea I-a a «Actelor societăţii» pe 1897 sub titlul de *Planul reorganizăriĭ şcoalelor secundare*).*

Prima chestiune de care se ocupă memoriul e aceea a clădirilor şi materialuluĭ didactic. Profesoriĭ cer ca această chestiune să fie rezolvată înainte de orĭ-ce.

Al douilea punct, programele şcoalelor secundare: memoriul se pronunţă contra bifurcăriĭ şi cere programa unitară; pentru fete, instrucţiunea secundară să nu aibă alt scop de cît a forma bune mame, capabile a-şĭ creşte bine copiiĭ şi a le da noţiunile elementare.

In privinţa recrutăriĭ profesorilor: memoriul se pronunţă contra examenuluĭ de capacitate şi recomandă ca cel maĭ bun mijloc concursul, organizat pe alte baze de cum l-a organizat legea din 1879. Dispoziţiunea cu examenul de capacitate să fie trecut asupra minimum două şi maximum treĭ specialităţĭ, e criticată, asemenea şi dispoziţiunea ca profesoriĭ să poată cumula maĭ multe catedre deosebite.

Memoriul se ridică contra moduluĭ de remunerare propus în proiect — după numărul orelor — sistem pe care îl consideră nedrept şi care, în practică, va fi vătămător învăţămîntuluĭ. Se cere salariŭ fix şi cît maĭ egal.

Cu privire la direcţiunea şcoalelor secundare, memoriul critică dispoziţiunea din proiect ca directoriĭ să poată fi luaţĭ şi din afară de şcoală şi ca diriginţiĭ claselor să fie numiţĭ de directorĭ. Se propune ca directorul să fie numit pe timp de 5 anĭ, numaĭ dintre profesoriĭ şcoaleĭ, după o listă de treĭ candidaţĭ aleşĭ de profesorĭ; diriginţiĭ claselor să fie aleşĭ de profesorĭ.

Foarte viŭ criticată e partea din proiect privitoare la disciplina corpuluĭ profesoral. Memoriul se ridică energic contra judecăriĭ secrete, contra compunereĭ tribunaluluĭ profesoral şi contra faptuluĭ că sentinţele vor fi imediat executabile, fără recurs şi fără drept de revizuire. Se cere alcătuirea unuĭ cod penal pentru profesorĭ şi dreptul de recurs în Casaţie, care va judeca şi fondul.

*) Actele Societăţii profesorilor secundarĭ din Romînia pe anul 1897.—Partea I-a.—«Planul reorganizăriĭ şcoalelor secundare. — O broşură de 144 pag. Preţul 1 leŭ şi 50 banĭ.

Alianţa Fleva-Aurelian

De unde lumea se aştepta la o alianţă Sturdza-Fleva, iată că se încheie o alianţă Fleva-Aurelian în contra d-luĭ Sturdza.

Această nouă formaţiune va pune guvernul într'o foarte grea situaţie.

Nedibăcia cu care aŭ condus aurelianiştii negoţiările cu sturdziştii—despre carĭ trebuiaŭ să ştie că nu cugetă de cît a'ĭ trage pe sfoară — pusese pe ceĭ de la «Drapelul» într'o foarte grea situaţie.

Din potrivă d. Fleva, a fost destul de circumspect pentru a nu pune de cît condiţiĭ de principiĭ—orĭ-carĭ ar fi fost de altminterĭ condiţiunile stipulate între patru ochĭ.

Ast-fel, de unde aurelianiştii aŭ fost jucaţĭ de guvern, guvernul a fost jucat de d. Fleva.

După ce d. Sturdza, în şedinţa secretă de la Senat, şi d. Gogu Cantacuzin aŭ declarat că sunt gata să îmbrăţişeze pe d. Fleva, acum acesta va putea ataca pe d. Sturdza fără ca d. Sturdza să poată să maĭ atace pe d. Fleva, cum o făcea pînă acum o lună.

Domnia Legilor

Art. 113 din Constituţie zice:

«*Budgetul se va prezinta tot d'a-una cu un an înainte de punerea luĭ în aplicare, adunăreĭ deputaţilor*».

Neîncetat oratoriĭ liberalĭ aŭ cerut, în Parlament, guvernuluĭ conservator, ca să aplice acest articol din Constituţie şi pentru că nu se aplica, eĭ aŭ înscris în programul lor ca prim deziderat: **«Domnia Legilor».**

E drept că acest articol din Constituţie e greŭ de aplicat şi iată de ce.

Posterior Constituţieĭ, s'a hotărît, prin lege, ca anul financiar să înceapă la 1 Aprilie. Această dispoziţie face întru cît-va iluzorie depunerea la 1 Aprilie a bugetuluĭ ce trebuia să intre în aplicare la 1 Aprilie următor.

In adevăr, sesiunea ordinară a Camerelor închizîndu-se la 15 Februarie, un buget depus la 1 Aprilie ar fi fost adus saŭ în lipsa Camerelor saŭ la sfîrşitul seziuneĭ lor. Astfel depunerea budgetuluĭ ar fi fost fără folos şi chiar dăunătoare prin pregătirea prea de timpuriŭ a unuĭ budget ce nicĭ nu putea fi cercetat de Cameră. Aşa fiind, se impune ca măcar la deschiderea sesiuneĭ ordinare a Camerelor, în luna Noembrie, să se depue budgetul Statuluĭ.

Acest lucru l'a făcut guvernul conservator, care aducea budgetul pe biuroul Camereĭ în luna Noembrie a fie-căruĭ an, dînd ast-fel cincĭ lunĭ adunăreĭ deputaţilor spre a lua cunoştinţă de cea maĭ de căpetenie dintre legĭ.

Suntem la sfîrşitul luĭ Ianuarie şi nicĭ nu s'a depus un budget, care, între altele, e menit a se întemeia pe nouĭ legĭ de impozite.

Aşa dar, în opoziţie se proclamă domnia legilor, iar la guvern se ia în bătae de jos cele maĭ însemnate dispoziţiunĭ ale Constituţieĭ.

Aceasta nu ne surprinde; aşa se cade să şi fie. O Cameră care a abdicat la toate drepturile eĭ, ca cea actuală, nu are nevoe să cunoască budgetul, iar ţara nu poate, fără primejdie pentru guvern, să ia cunoştinţă de un budget alcătuit cu impozite ce trebuesc votate pe furiş şi matrapazlicurĭ ca sfeterisirea banilor din Casa de amortizare.

TRIBUNA LITERARA

Gratuitatea învăţămîntuluĭ

Vorbind într'un număr trecut despre articolul d-luĭ Berenger, am făcut primul pas pe unul din cele maĭ primejdioase terenurĭ de discuţie, care pot să existe la noĭ. Căcĭ în această ţară, care de patru zecĭ anĭ s'a legănat în reveria unuĭ «liberalism» utopic, a tot-făgăduitor dar nepotrivit cu faza evolutivă a societăţeĭ noastre, să vorbeştĭ şi să atacĭ gratuitatea învăţămîntuluĭ secundar, înseamnă să-ţĭ atragĭ asupra capuluĭ tău toate trăznetele pe carĭ sunt capabilĭ să le arunce dictatoriĭ opinieĭ publice.

Şi cu toate acestea aduc din noŭ această cestiune, spre a arăta cîte-va părerĭ cu totul personale şi carĭ nu angajează pe nimenĭ altul de cît pe mine.

Sunt îndemnat, cu atît maĭ mult să readuc această chestiune, cu cît, profesoriĭ facultăţeĭ noastre de ştiinţe, în memoriul pe care l-aŭ făcut asupra proiectuluĭ de lege al d-luĭ ministru Haret, s'aŭ pronunţat *în contra* gratuităţeĭ învăţămîntuluĭ.

Maĭ 'nainte însă de a atinge partea fundamentală, ţinta acestuĭ articol, am nevoe de o digresie cam mare, dar neapărat trebuincioasă.

Una din cele maĭ riguroase regulĭ într'o societate este că orĭ-ce serviciŭ făcut trebue plătit. Pe această reciprocitate de servicĭĭ se bazează aproape toată organizaţia socială. Ar fi decĭ firesc şi logic ca fie-care să plătească şi învăţămîntul pe care îl rîvneşte.

Este o contrazicere decĭ de la această riguroasă regulă socială, atuncĭ cînd se oferă la o lume întreagă învăţămîntul gratuit. Statul este prin această abatere într'o vădită pierdere. Şi, pentru ce această jertfă dezinteresată? Pentru ce consecinţe folositoare şi înălţătoare, face serviciul acesta? Ce roade bine făcătoare îndreptăţeşte? Ar fi explicabil şi decĭ de ertat, dacă prin această gratuitate societatea ar trage vre-un folos vădit, orĭ dacă nivelul cultural, al ţăriĭ noastre s'ar ridica maĭ mult prin aceasta.

Dar priviţĭ ce se întîmplă şi gîndiţi-vă la ceea-ce va trebui să se întîmple în societatea noastră, dacă răul acesta va continua să dureze. Căcĭ, să luăm lucrurile maĭ de aproape, şi vom vedea numaĭ de cît *ce este în sine* şi *la ce urmărĭ* funeste duce legea aceasta a gratuităţeĭ.

Contrariŭ celor crezute pînă acum, această gratuitate este în sine una din cele maĭ anti-democratice întocmirĭ. Mulţumită eĭ, se lasă larg deschise porţile învăţămîntuluĭ secundar tuturor acelora carĭ voiesc să'ĭ aibă; se creiază, decĭ, prin ea, o aristocraţie intelectuală, nejustificată pentru vremea şi ţara noastră, căcĭ cea maĭ mare parte a acesteĭ aristocraţiĭ se alcătueşte din oamenĭ cu o cultură superficială şi cu nişte forţe intelectuale maĭ puţin de cît mediocre. Masa mare a poporuluĭ trebuie să plătească decĭ spre a întreţine această falşă aristocraţie, acest element, care în felul cum se prezintă, nu e de cît un element parasitar, o plagă din cele maĭ dezastruoase pentru organizmul nostru social.

Vin apoĭ consecinţele gratuităţeĭ, care arată pînă la ultima evidenţă zădărnicia şi inexplicabilitatea acesteĭ jertfe pe care o face Statul cu gratuitatea.

Atrăgînd mulţimea fiilor de oamenĭ fără mijloace, dîndu-le instrucţiunea şi răpindu-ĭ decĭ de la ocupaţiunile industriale şi comerciale, către carĭ cea maĭ parte din eĭ aveaŭ chemare, a creiat o clasă întreagă de studenţĭ—carĭ sunt însă studenţĭ numaĭ cu numele şi în realitate sunt funcţionarĭ. Căcĭ copilul sărman venit din fundul unuĭ sat depărtat, orĭ din întunericul unuĭ oraşel de provincie, spre a putea urma la Universitate, are neapărată trebuinţă să şi caute maĭ întîĭ de toate mijloacele de subsistenţă.

Şi, în loc de a-şĭ concentra toată activitatea asupra studiilor sale, e nevoit să-şĭ împarţă această activitate în două: una pentru studiĭ, alta, şi maĭ în tot-d'a-una cea maĭ însemnată, pentru meditaţiĭ, slujbe orĭ alte ocupaţiunĭ maĭ mult saŭ maĭ puţin demne de el. Ast-fel că cea maĭ mare parte din titraţiĭ Universităţeĭ sunt oamenĭ cu o cultură numaĭ formală, atît cît este trebuincioasă la trecerea unuĭ examen.

Aci zace izvorul superficialităţeĭ care ne covîrşeşte.

Gratuitatea învăţămîntuluĭ secundar nu numaĭ că nu înalţă, dar *coboară nivelul cultural* al ţăreĭ noastre, hărăzindu-ne în loc de studenţĭ adevăraţĭ, nişte funcţionarĭ, studenţĭ, carĭ sunt ţinuţĭ să se îngrijească maĭ mult de funcţiune de cît de cursurile lor.

Aceasta este atît de adevărat, în cît, din motive de prevedere, în afară de Grecia şi Romînia, nicĭ o altă ţară din Europa nu are învăţămîntul gratuit. Nici Anglia, cea practică şi bogată, nicĭ republicana Franţă, nicĭ democratica Elveţie—şi nicĭ una alta. Ele aŭ un sistem deosebit: învăţămîntul superior şi secundar este plătit. Şi aceasta nu numaĭ că e drept, dar e şi folositor pentru ceĭ meritoşĭ, căcĭ pe eleviĭ săracĭ, dar cu chemare la învăţătură, îĭ subvenţionează cu

www.dacoromanica.ro

burse care-i dedă cu totul studiilor lor. Studentul este cu adevărat şi numai student. Dacă învăţămîntul secundar şi superior e plătit, celor fără mijloace dar inteligenţi, li se pot creea burse. Cu modul acesta, *inteligenţa nu este comprimată*. Studentul inteligent şi iubitor de studii nu este oprit de la învăţătură, şi nici nu este distras de la ele prin nevoia existenţei, — cum se face acum. Dar cu sistemul acesta, adevărat sistem european, nu se dă drumul la învăţătură superioară şi celor slabi, cari la capătul acestui drum nu vor găsi de cît mizerii. Nu de mult, d. Spuller, ca ministru al instrucţiunei, a cerut *reducerea numărului burselor*, căci deja erau prea multe şi se produceau prea mulţi declasaţi. Tot acest lucru îl cere şi d. Henry Bérenger, în recentul său articol.

Unde se vede însă şi mai bine nechibzuinţa primejdioasă a acestei întocmiri, este în viaţa socială propriu zisă.

Proletarii intelectuali, aceşti veşnici rătăcitori după un codru de pîine, aceşti vînători de slujbe ori de glorie, toţi aceşti declasaţi pentru cari viaţa nu-i decît o vale a dureri, toţi sunt o victimă a instrucţiunii gratuite, sunt creaţia acestui Stat liberal care caută să le facă servicii chiar cînd el nu le-au rîvnit. Toţi se răsvrătesc şi blestemă situaţia pe care le-a creat-o acest Stat prea milostiv. Citiţi bună oară articolele d-lui Gherea spre a vedea cum învinuesc Statul, proletarii intelectuali. Cu armele pe cari le-a pus acesta în mîinile lor, el caută să-l distrugă—şi sunt logici în campania lor. Şi iată unde am voit să ajungem după această lungă digresie.

Odată ce li s'a dat instrucţiunea, trebuia să li se dea şi mijlocul de a trăi după urma ei. Statul a creat aceste produse sociale şi el este responsabil de existenţa lor. Căci este o nebunie să pui înaintea unei lumi întregi cele mai frumoase perspective de fericire, ca apoi să-o arunci în mizerie şi în desnădejde. Din acest punct de vedere sistemul socialist aşa, utopic, copilăresc, cum e, mi se pare mai logic. Noi, zic socialiştii dăm la toată lumea instrucţia gratuită, dar îi luăm şi grija zilei de mîine.

Să se dea gratuitatea învăţămîntului, dar atunci să se subvenţioneze, *fie care* titrat al Universităţii. Să dai instrucţie la toată lumea; dar cînd ese din Universitate, acestei lumi de slabi—în mare parte—să-i se creeze o rentă viageră, spre a fi opera desăvîrşită. Să se urmeze deci pînă la sfîrşit sistemul socialist. Căci e vădit, că între sistemul liberal şi cel socialist, există o superioritate de logică pentru cel din urmă.

Şi dacă acesta din urmă este o imposibilitate, atunci gratuitatea învăţămîntului secundar va rămîne ceea ce este: o legiuire nechibzuită, anti-democratică şi anti-socială; rana cea mai primejdioasă pentru organizmul nostru social.

Al. Antemireanu.

INFORMAŢII

Intrunirile liberale de aseară

Intrunirea de la «Drapelul»

La consfătuirea ţinută aseară de Aurelianiştii în redacţia ziarului Drapelul, *a luat parte şi d. N. Fleva, însoţit de d N. T. Pop, deputat.*

La această consfătuire s'a stabilit înţelegerea între grupările d-lor Fleva şi Aurelian, în scopul de a reîntregi partidul liberal şi a realiza făgăduielile ce acest partid a făcut în opoziţiune.

* * *

Azi, va apare, după cum am anunţat, în capul ziarelor *Dreptatea* şi *Drapelul* un comunicat prin care organele celor două grupări vor face cunoscută publicului alianţa aurelianisto-flevistă, precum şi scopul ce urmăreşte această alianţă. Declaraţia este foarte scurtă. Ea spune că grupările de la *Dreptatea* şi *Drapelul* s'au înţeles în scopul de a duce o acţiune comună parlamentară pentru a reîntregi partidul liberal, a realiza promisiunile ce el a făcut în opoziţie precum şi programul partidului liberal.

* * *

Mulţi dintre prietenii celor două grupări aliate, cum aŭ aflat despre vestea alianţei, aŭ ţinut s'o trîmbiţeze de aseară şi în provincie.

Ast-fel, d. Basil Ştefănescu, deputat din Mehedinţi, a trimis unui amic al său din T.-Severin următoarea depeşă:

In momentul acesta grupurile Aurelian-Fleva s'a unit pentru a putea aduce la bun sfîrşit ideile liberale şi făgăduielile ce partidul liberal a dat ţărei în opoziţie. Mîine se vor alege delegaţi din ambele părţi pentru aşternerea bazelor acţiunei.

* * *

Aurelianiştii aŭ ales o comisiune compusă din d-nii Aurelian, Lascar, Şendrea şi Delavrancea cari împreună cu comisiunea flevistă, compusă din d-nii Fleva, Pop, Sorţescu şi încă unul, se va întruni astă-zi pentru a stabili programul de acţiune în contra guvernului.

Consfătuirea de la Senat

Intrunirea guvernamentalilor la Senat a fost motivată de alianţa aurelianisto-flevistă.

Consfătuirea a început la orele 9. N'a asistat nici un flevist, nici un aurelianist. De asemenea a lipsit şi d. Stătescu.

Cel d'intîiŭ a luat cuvîntul d. Sturdza. Preşedintele consiliului a anunţat mai întîiŭ alianţa Fleviştilor cu Aurelianiştii. In urma acestei alianţe, situaţia guvernului. a declarat d. Sturdza, a devenit mai dificilă şi trebuie să ne strîngem rîndurile pentru a nu se repeta în parlament voturi ca acele de alaltă-eri, cu ocazia interpelărei d lui Poenaru-Bordea.

D. Sturdza regretă că deputaţii şi senatorii se ocupă mai mult cu afacerile lor personale şi mesajarea intereselor lor electorale; ar trebui să vă ocupaţi mai mult de afacerile publice, a zis şeful liberalilor. Faţă cu alianţa elementelor rătăcite, cu care am tratat dar cu care nu vom mai trata, se impune ca toţi să dea sprijinul lor guvernului.

D. Sturdza acuză pe d. Lascar ca autorul tuturor releler şi declară că dacă actualul guvern nu va putea obţine o disolvare, apoi cu atît mai puţin o vor obţine Aurelianiştii cu Feviştii.

După retragerea guvernului presidat de mine, va veni d. Lascar Catargi a terminat d. Sturdza.

D. Epurescu *atacă guvernul. Oratorul spune că s'a format în jurul d lui Sturdza o coterie care duce partidul la peire.*

— Sunt în jurul d-tale, d-le Sturdza, a zis d. Epurescu, şi în guvern, persoane care trebuesc imediat îndepărtate căci ne compromit. *Oratorul face aluzie la d. Stolojan care cît p'aci era să capete un vot de blam la Cameră şi apoi vizează direct pe d. Nacu, pe care îl acuză de incorectitudini, dînd ca exemplu amestecul d-lui Nacu în afacerea construcţiei portului Constanţa.* D. Nacu *protestează în contra limbajului ţinut de d. Epurescu.*

— Se vede, d-le Epurescu, că d-ta îţi deschizi calea spre conservatori, a zis oratorul.

Apoi d. Nacu atacă într'un mod violent pe d. Iepurescu sfătuindu-l să fie mai modest, căci este mai tînăr în partid. *D. Nacu sfîrşeşte discursul său vorbind în sensul d-lui Sturdza, recomandînd majorităţilor să fie atente la ori ce surprindere, la ori-ce cursă ce le-ar putea întinde în parlament Aurelianiştii şi Fleviştei, în contra cărora oratorul face o lungă tiradă, imputînd le că luptă pentru procopseală.*

D. general Anghelescu *zice că a luat loc între membrii grupărei de la* Drapelul *pentru că şi acolo era o grupare liberală care recunoştea de şef pe şeful partidului, pe d. Sturdza. D-sa caută apoi să se scuzeze de rătăcirea sa, făcînd protestări de credinţă pentru d. Sturdza.*

Mai vorbesc d-nii Titu Frumuşanu, şi Pană Buescu în sensul unirei contra Aurelianiştilor şi Drapeliştilor şi apoi ia cuvîntul iar d. Sturdza.

D. Sturdza *repetă că situaţia este aşa cum a descris-o d-sa. Atacă iar pe Aurelianiştî şi termină anunţînd că d. Coco Dumitrescu, pe care îl califică de mai multe ori de «valoros», a părăsit pe Aurelianiştî, ceea ce aŭ făcut şi d-nii Grădişteanu, Băicoianu şi Tache Giani.*

Consfătuirea s'a terminat la orele 11 şi jumătate.

— —

După ştirile particulare ce ne vin de la Coasta de Azur, A. S. R. Principele Moştenitor al Romîniei se bucură de cea mai perfectă sănătate. Nu numai că e pe deplin restabilit, dar are o faţă atît de rumenă şi un chip atît de vesel, în cît nu mai arată nici o urmă din teribila boală de care a suferit; din contra, o persoană care a văzut acum cîte-va zile pe A. S. Regală ne-a afirmat că nici o-dată nu se afla mai bine ca acum.

A. S. R. 'şi-a lăsat barbă şi 'i şade admirabil de bine.

Suntem fericiţi a comunica cititorilor noştri o ştire atît de veselă şi de îmbucurătoare pentru ţară şi pentru noi.

— —

Intre alţi deputaţi, înscrişi să ia cuvîntul pentru legea instrucţiei, este şi junele N. N. Săveanu, fiul primarului din Focşani.

Mulţi dintre colegii săi, l'aŭ sfătuit să renunţe la această ambiţie.

După cît se pare însă, junele reprezintant al Naţiunei a rezistat. Ast-fel dînsul va lua cuvîntul spre a susţine proectul d-lui Haret.

— —

S'a depus, în Cameră, proectul de lege pentru legitimirea creditelor suplimentare şi extra-ordinare, deschise de guvern, în lipsa Corpurilor Legiuitoare, asupra exerciţiilor 1896—97 şi 1897—98, atît pe seama Statului, cît şi pe seama celor-l'alte case speciale.

Ele se ridică la totalul de lei 549.571,89.

— —

Moartea lui Flechtenmacher

Bătrînul şi talentatul compozitor musical, Flechtenmacher, a încetat eri din viaţă.

Decedatul a adus mari servicii arteî muzieale romîne, punînd pe note cele mai frumoase poezii patriotice ale lui Alexandri, Bolintineanu, Cîrlova, etc.

Activitatea lui muzicală-artistică datează din timpul redeşteptărei naţionale a Romînilor, contribuind foarte mult prin compoziţiile sale la dezvoltarea patriotismului şi a gustului muzical.

Toate compoziţiile sale sunt archipopulare şi azi, nu numai în Romînia, dar şi în Transilvania, Banat, Crişiana şi Bucovina. Ele sunt cîntate cu drag şi acum.

Transmitem condoleanţele noastre familiei decedatului.

— —

Suntem informaţi că situaţia guvernului la Senat este atît de zdruncinată, în cît în curînd ne putem aştepta la mari surprinderi.

Scenele din şedinţa de eri a Senatului sunt prevestitoarele unei furtuni ce va izbucni în curînd în sînul maturului corp în contra proiectului de reformă a instrucţiei.

Avem ştiri positive că d. P. Poni a început deja să se agite în contra reformei guvernului, pe care o va combate cu înverşunare atît în secţiuni, cît şi în şedinţă publică.

Afară de d. Poni, vor mai vorbi, dintre liberali, în contra proiectului, toţi profesorii universitari din Senat.

Agitaţia s'a început deja şi guvernul se pare cu totul dezarmat faţă de acest curent.

— —

Prefectul de Fălciŭ, d. I. Munteanu, a fost chemat telegrafic în Capitală.

Chemarea d-sale este în legătură cu fixarea candidaturei la colegiul I de Senat din Fălciŭ, în locul d-lui M. Sturdza, declarat interdict.

După cum se crede, candidatul guvernului va fi d. N. Nicorescu, fost prefect de Tutova.

— —

D. D. Sturdza şi a făcut apariţiunea la Cameră.

A stat cuminte pe banca ministerială, ascultînd discursurile d-lor C. Dobrescu Argeş şi P. Gîrboviceanu, alături cu d. S. Haret.

După cît ni se asigură, d. Sturdza se va îmbolnăvi azi, Joi, din cauza interpelării d-lui I. Grădişteanu, care urmează să se dezvolte azi.

— —

Sub titlul de Preot romîn dus între jandarmi la temniţă, Tribuna *scrie următoarele:*

Foile ungureşti scriŭ că preotul romîn din Sînt-Ana (cott. Mureş Turda) a fost escortat cu cinci jandarmi la temniţa din Mureş-Oşorheiŭ, pe cuvînt că n'ar fi voit să plătească o amendă ce i-a dictat-o solgăbirăul Molnár Sándor pentru «agitaţie.»

— —

Se zvonea acum cîtă-va vreme că ministrul nostru la Constantinopole ar fi început negocieri cu Patriarhatul ecumenic asupra chestiunii Mitropoliei macedonene. Guvernamentalii noştri lăsaŭ să se întrevadă lucruri mari.

Acum, o depeşă din Constantinopole a ziarului Neue Freie Prese *desminte ştirea ca absolut neîntemeiată.*

— —

Manifestaţia studenţilor

Aseară, după terminarea reprezentaţiei dată de d-na Darclée la Teatrul Naţional, un însemnat număr de studenţi aŭ făcut o manifestaţie de simpatie celebrei artiste.

Aŭ deshămat, la eşirea de la Teatru, caii de la cupeul artistei, şi aŭ purtat-o ast-fel, tîrînd ei însuşi cupeul, cu torţe şi în mijlocul unor zgomotoase ovaţiuni pe Calea Victoriei, Bulevardul Academiei, str. Nouă şi iarăşi Calea Victoriei pînă la otelul Continental, unde locueşte artista.

Aci, d-na Darclée s'a scoborît din cupeŭ în mijlocul uralelor, şi apoi a apărut pe balconul otelului, de unde a aruncat flori studenţilor.

Manifestanţii apoi s'aŭ împrăştiat în linişte.

ECOURI

Azi a avut loc în Capitală cununia civilă a amicului nostru d. Al. Pangal, din Vlaşca, cu d-ra Valeria Telemaque.

Astă-seară va avea loc şi cununia religioasă.

— A apărut o broşură intitulată *Boala de care a fost lovit A. S. R. Principele Ferdinand al Romîniei*, datorită d-lui Constantin A. Păun, ofiţer în rezervă.

DIVERSE

DIN CAPITALĂ

Pungăşie îndrăsneaţă.— Individul Ioniţă Piţigoi, de fel din Cîmpu-Lung şi domiciliat în Capitală pe cîmpul Miva, a reclamat poliţiei că o ceată de ţigani l-aŭ escrocat cu suma de 500 lei, luîndu-i aceşti bani, sub cuvînt că ei ştiŭ să facă dintr'un pol doui, şi că îi vor da în locul celor 25 de poli,—50.

Cînd nenorocitul a văzut însă, că, nu mai e vorbă de mia de lei, dar că ţiganii l'aŭ înşelat şi i-aŭ furat şi banii săi, a reclamat poliţiei.

Şeful acestei bande de pungaşi a fost prins astă-noapte de poliţie. El este un inelar din Foişor, numit Iancu Marin.

Copii găsiţi. — Astă-noapte s'aŭ găsit în Capitală doui copii de curînd născuţi, lepădaţi unul pe strada Fariseului şi altul pe strada Talisei. In scuticele ambilor copilaşi s'a găsit cîte un bilet în care se spunea că lepădaţii eraŭ botezaţi, arătîndu-le şi numele de botez.

Secţiunile respective aŭ înaintat copii în îngrijirea spitalului Maternitatea.

Aventură amoroasă.—Am istorisit zilele trecute, păţania logăfătului Radu Ţiţei, care venit în Bucureşti pentru afaceri, la un chef monstru la Vila Roza, femeia Elisa Alexandrescu i-a furat din buzunar portofoliul cu 2.000 lei.

In urma cercetărilor făcute de poliţie, autoarea acestui furt a fost prinsă eri la Giurgiŭ şi expediată în Capitală.

Asupra hoaţei, poliţia a găsit suma de lei 1.440.

DIN ŢARA

Incendiŭ. — Din Galaţi ni se scrie că în noaptea de 28 curent, pe la orele 10 şi jumătate, un incendiŭ violent s'a declarat în acel oraş, la magaziile d-lui G. Atanasiade, situate în strada Ceres.

Focul cuprinzînd din toate părţile clădirea, care era de scîndurĭ, a ars pînă în pămînt.

Se ştie că pe la începutul lunei lui Decembrie, un alt incendiŭ a distrus în aceeaşi stradă alte două magazii ale aceluiaşi proprietar, şi că G. Atanasiade este de atunci arestat, fiind serioase bănuelĭ că el cu intenţiune a pus focul magaziilor.

De rîndul ăsta, în urma cercetărilor făcute, se constată că focul a fost pus tot cu intenţie şi se bănueşte că cine-va din familia arestatului, saŭ vre un om al săŭ de încredere este incendiatorul.

Parchetul a deschis o anchetă.

Magaziile arse sunt asigurate la societatea «Naţionala».

ŞTIRI MARUNTE

* Expoziţia de bele-arte a societăţei *Ileana*, urmînd a se deschide la 15 Februarie, toţi d nii artişti sunt rugaţi a trimete operile lor la localul societăţei, din str. Regală, sub hotel «Union».

Lucrările se primesc în toate zilele pînă la 10 Februarie inclusiv.

* Judeţul Vîlcea a fost autorizat să contracteze un împrumut de 15 000 lei, pentru cumpărarea mobilierului necesar la spitalul judeţian din R.-Vîlcea.

* Ministerul de interne a aprobat budgetul judeţului Dorohoi, pe exerciţiul viitor, precum şi pe acel al caseî pensiunilor a funcţionarilor judeţeni.

* Alegerea celor 4 membri în consiliul comunal din Bîrlad, a fost confirmată de ministerul de interne.

PROCESUL ZOLA

— *Serviciul AGENŢIEI ROMINE* —

ŞEDINŢA A TREIA

28 Ianuarie, Ora 11 noaptea.

Paris, 28 Ianuarie.—Sala şi culoarele sunt pline.

Preşedintele, interzicînd deschiderea săleî rezervată publicului, 206 de avocaţi manifestează în culoare, unde se produce o învălmăşală. — Guarzii republicani intervenind sunt loviţi. — Un avocat este arestat.

Ofiţerii venind în ţinută sunt aclamaţi în faţa palatului cu strigătele de: Trăiască armata.

D. Zola soseşte aproape neobservat şi nu se produce nici o manifestaţie.

Printre ofiţerii sosiţi ca martori, se observă generalii Mercier şi Boisdeffre, maiorii Paty du Clam şi Esterhazy.

Audienţa se deschide la 12 şi 10 m.

Interogatorul martorilor

Avocatul Labori vrea să cestioneze pe d-na Dreyfus asupra bunei credinţe a clientului săŭ în afacerea Zola.

Preşedintele replică că nu există nici o afacere Zola. *(Protestări violente).* De aci urmează un schimb de observaţiuni vii între preşedinte şi apărare.

Preşedintele se opune de a se pune cestiuni vizînd procesul Dreyfus.

Avocatul Labori depune concluziuni în privinţa raportului doctorilor care zice că doamnele de Cominges şi de Boulancy sunt impedicate de a veni să facă depoziţia lor din cauză de boală.

Generalul Boisdeffre

Generalul de Boisdeffre este chemat la bară.

Avocatul Labori întreabă dacă martorul poate spune ce document a făcut să parvie maiorul Esterhazy ministrului de resbel, cît-va timp înainte de înfăţişarea sa înaintea consiliului de resbel.

Generalul de Boisdeffre declară că zisul document se referă la afacerea Dreyfus şi refuză ori-ce explicaţie pentru respect către hotărîrea Curţii şi secretul profesional.

Avocatul Labori zice că un funcţionar răspunzător nu poate invoca secretul profesional în faţa justiţiei.

Generalul de Boisdeffre replică că secretul profesional se confundă cu secretul de Stat. Afirmă cel mai mare respect pentru justiţie, dar adaogă că pentru dînsul secretul de Stat este secretul profesional.

(29 Ianuarie, orele 10 dimineaţa)

Paris, 29 Ianuarie. — Generalul de Boisdeffre declară că nu cunoaşte identitatea dameî voalate. S'a ordonat o anchetă în această privinţă, dar nu a dat nicî un rezultat.

Colonelul Picquart n'a fost trimes în misiune ca semn de disgraţie; ministrul de războiŭ credea că colonelul Picquart va regăsi departe spiritul săŭ normal.

In afacerea Esterhazy, colonelul Picquart era însărcinat să facă totul în lume pentru a lumina îndoielile sale asupra maiorului, dar, faţă de rezultatele obţinute, a fost angajat să se abţie.

Generalul de Boisdeffre adaogă că culpabilitatea lui Dreyfus este sigură; convingerea sa absolută este întemeiată pe faptele procesului şi pe sentinţa în faţă căreia se înclină cu respectul ce toată lumea îi e datoare. *Mai sunt şi alte fapte anterioare şi posterioare procesului care confirmă siguranţa sa nestrămutată* (emoţiune vie şi agitaţie.)

Depoziţia generalului Gonse

Martorul următor este generalul Gonse, care refuză de a răspunde cestiunilor avocatului Labori asupra dameî voalate şi asupra documentului liberator remis de maiorul Esterhazy generalului Billot înainte de înfăţişarea sa înaintea consiliului de resbel, zicînd:

Astea sunt curse ce'mi puneţi (sgomote prelungite, emoţiune vie, toată sala e în picioare.)

Scandal.—Evacuarea săleî

Avocatul Labori se întoarce către procurorul general, spunîndu-i că fără îndoială trebuia să se ridice pentru a face să se respecte roba ce poartă Labori; (senzaţie) dar d. Van Cassel nicî nu se mişcă.

Atunci auditoriul se amestecă manifestaţiunilor avocaţilor şi se produce un sgomot înspăimîntător.

Preşedintele face să se evacueze sala. Se face o ovaţiune avocatului Labori. *Sala se evacuează cu mare greutate. Nu rămîn în sală de cît martorii, ciţi-va ziariştî, cîte va dame şi guarzi municipali.*

Reluarea şedinţei

Se reia audienţa. Generalul Gonse, după cererea decanului avocaţilor şi a procurorului-general zice că cuvintele sale aŭ depăşit gîndul săŭ. Decanul avocaţilor şi avocatul Labori mulţumesc.

Generalul Gonse face alusiune la scrisorile publicate azi de colonelul Picquart şi întreabă pe preşedinte dacă a autorizat publicarea acestor scrisori. Preşedintele răspunde că nu.

După cîte-va explicaţiuni ale avocatului Labori şi ale maiorului Grivelin, se chiamă generalul Mercier.

Depoziţia generalului Mercier

Avocatul Labori întreabă pe generalul Mercier dacă în 1894 s'a comunicat vr'un act secret consiliului de războiŭ. Generalul Mercier zice că această cestiune priveşte afacerea Dreyfus şi că nu poate să vorbească de ea.

Răspunzînd la o altă întrebare a avocatului Labori, generalul Mercier declară că n'a zis nicî o dată că ar fi existat vr'un act secret.

Avocatul Labori inzistă mult să aibă un răspuns la întrebarea sa dacă există vr'un act secret. Generalul Mercier perzistă în refuzul săŭ. Avocatul Labori cere generalului Mercier cuvîntul săŭ de soldat. Generalul Mercier răspunde: **Pentru că mi se cere cuvîntul de soldat, îl daŭ pentru a zice că Dreyfus este un trădător şi că a fost condamnat în mod drept şi legal** (aplause).

Avocatul Labori întreabă dacă da saŭ nu a fost vr'un act secret? N'am să daŭ răspuns, zice generalul Mercier (exclamaţiuni, sgomote diferite).

Şedinţa este suspendată. S'a făcut o ovaţiune generalului Mercier cu strigăte de: Trăiască armata! Trăiască Franţa!

Depoziţia d-luĭ Trarieux

D. Trarieux declară că s'a ocupat de afacerea Dreyfus într'un scop de dreptate şi umanitate, căci se vorbia de document secret, de asemănarea scrisului faimosului borderoŭ. El împărtăşeşte credinţa d-lui Scheurer-Kestner. D. Trarieux declară că a fost convins de inocenţa lui Dreyfus, mai cu deosebire din scrisul borderoului.

Depoziţia d-lui Trarieux este primită cu manifestaţiuni diferite.

Şedinţa s'a amînat pe mîine.

O mulţime enormă s'a îngrămădit în împrejurimile palatului.

După şedinţă

La eşire, generalii de Boisdeffre, Gonse, Mercier, sunt aclamaţi cu strigăte de: *Trăiască armata!*

Eşirea d-lui Zola s'a petrecut fără incident.

Mulţimea a scos numai cîte-va strigăte.

Alte amănunte

Paris, 28 Ianuarie.—Un incident s'a produs în timpul interogatoriului maiorului Grivelin. Maiorul zicînd că avocatul Leblois a citit în biuroul colonelului Picquart nişte documente secrete privitoare la procesul Dreyfus, avocatul Leblois a negat. Avocatul Labori cere să se aducă aceste documente.

In interogatoriul săŭ, d nul Trarieux zice că ziarele aŭ publicat nişte acte aparţinînd ministerului de război şi aŭ comis falşuri.

Cînd d-nul Ives Guyot, fost ministru, a părăsit palatul justiţiei, a fost insultat de mulţime.

Poliţia l'a protejat.

Rusia şi chestia cretană

Petersburg, 28 Ianuarie.—Mesagerul Imperiului *vorbind de chestiunea cretană şi de gravitatea sa, declară că Rusia comunicînd Sultanului şi puterilor mari vederile Sale asupra situaţiei insulei Creta, nu mai persistă în soluţiunea ce a propus, dacă o altă putere găseşte vr'un expedient putînd să satisfacă pe Sultan, pe puterile mari şi pe cretani şi formînd basa unei soluţiuni definitive a cestiunei, menţinînd în acelaş timp cele mai bune relaţiuni cu Turcia şi puterile mari neadoptînd propunerea rusească.*

Rusia a declarat puterilor Europei că ea declină or-ce răspundere în privinţa unei întîrzieri ce ar putea să se producă în soluţiunea chestiunei cretane, **că ea nu va permite instalarea silită a vr'unui guvernator saŭ sporirea trupelor turceşti în insulă şi că nu va participa la măsurile coercitive ce s'ar putea lua în mod eventual în contra cretanilor.**

NUVELA

Păsărica, Perla şi Roza

Păsărica zise:

— Vai! eŭ nu am parfum!

Perla zise:

— Vai! eŭ nu cînt!

Roza zise:

— Ceea ce e mai crud e că eŭ nu am nici vocea pasăreî, nici strălucirea palidă cu apă care tremură a Perleî.

Eŭ treceam pe acolo, le auzii ăi nu putui să nu compătimesc de melancolia Rozei, de întristarea Perleî şi de plîngerea păsăreleî.

Am încercat să le mîngîi.

— Trebuie să fiţi mulţumite, le ziseî eŭ. Cine-va nu poate să aibă totul.

Eşti foarte de pismuit păsărică pentru că cu glasul şi ciripitul tăŭ faci fermecătoare tăcerea nopţilor.

Perlă, eşti foarte de pismuit, căci ai strălucirea ta pală şi opacă ca o lacrimă căzută din ochi depărtaţi ai Lunei.

Roză, eşti foate de pismuit pentru că eşti aşa de parfumată ca guriţa femeilor tinere în ceasul cînd sărutarea o obligă a se desvolta în toată splendoarea sa.

Vorbind în acelaş timp Roza, Perla şi Păsărica, îmi ziseră:

— Eri chiar eram de părerea ta. Parfumul strălucirea şi cîntecul, ni se păreaŭ, însărcinări din care una singură dintre ele, era îndestul spre a mulţumi orgoliul unui lucru creat, or-care ar fi el!...

Dar, iată că s'a întîmplat un lucru straniŭ: o femee tînără a trecut pe lîngă noi...

— Care cînta mai bine de cît mine, zise păsărica;

— Care răspîndea parfum mai bine de cît mine, zise Roza;

— Care era mai strălucitoarea de cît mine, zise Perla.

Şi cel trei plîngătoare adăogară:

— Ast-fel că suntem cu totul întunecate de ea.

Am fost silite să admirăm şi să iubim, adunate într'o singură persoană cele trei farmece, din care cîte unul singur ne fusese dat nouă:

— Inţeleg bine ce trebue să se fi petrecut. Friderica a venit pe aci.

Căutaţi să uitaţi un moment supărător şi părăsiţi tristeţea voastră. Voi obţine la ea—pentru că sunt prietenul săŭ—ca dînsa să nu se mai preumble prin vecinătatea voas-

www.dacoromanica.ro

tră, şi ast-fel nicĭ o dată nu veţĭ maĭ îndura o asemenea umilinţă, pentru că, din toate creaturele, Fridirica e singura care este în acelaş timp parfum, cînt şi lumină.

C.

Depeşile de erĭ

Serviciul «Agenţieĭ Romîne»

Petersburg, 28 Ianuarie.—Majestăţile Lor Imperiale vor asista mîine la un prînz oferit de ambasadorul Engliterei. Tot corpul diplomatic este invitat.

Roma, 28 Ianuarie.—Camera a anulat alegerea d-luĭ Cipriani.

Colombo, 28 Ianuarie. — Încrucişătorul german «Deutschland» a sosit. Prinţul Henri a debarcat.

Barcelona, 28 Ianuarie.—*Krueger a fost reales preşedinte al Republicei Transvaal.*

Rochefort condamnat

Paris, 28 Ianuarie. — În afacerea Reinach—Rochefort, tribunalul a condamnat pe Rochefort la 5 zile de închisoare, 1000 de franci amendă şi 2000 de franci daune interese pentru defăimare către Reinach.

Corpurile Legiuitoare

CAMERA DEPUTAŢILOR

Şedinţa de la 28 Ianuarie

(Urmare)

D. Dobrescu-Argeş critică sistemul trifurcării cursurilor, cari nu poate avea nicĭ o ţintă serioasă.

Cere părăsirea actualuluĭ sistem de învăţămînt şi înlocuirea luĭ cu învăţămîntul real, singurul în stare de a ne da personalităţĭ capabile să impună societăţeĭ o direcţie sănătoasă.

Scandalul

Majoritatea se impacientează. Deputaţiĭ încep să murmure şi să bată din pupitre şi din picioare.

Se produce un zgomot asurzitor.

D. Dobrescu Argeş, Se pare că în acea parte nu sunt numaĭ oamenĭ, spune deputatul de Argeş, arătînd în direcţia de unde venea zgomotul.

Oratorul cearcă să-şi continue discursul, dar zgomotul nu încetează, el devine tot maĭ mare, nicĭ un cuvînt al d-luĭ Dobrescu nu se maĭ aude.

Oratorul declară în mijlocul scandaluluĭ, că, dacă e împiedicat de a vorbi, va ţinea tribuna 14 zile.

Zgomotul e imposibil.

D. Dobrescu părăseşte tribuna, unde este readus de d-niĭ D. Apostol şi V. G. Morţun.

— E o ruşine pentru Cameră ceea ce se practică în acest moment. D. Dobrescu a muncit şi are dreptul să-şi expună vederile.

D. Sendrea, care prezidează, suspendă şedinţa.

În incintă se produc şcene animate. Deputaţiĭ părăsesc locurile lor şi conversaţiĭ violente se încep.

***

La redeschidere,

D. *Dobrescu-Argeş* reia cuvîntul.

Încheie discursul d-sale, cerînd un învăţămînt superior pentru ţăran.

În acest învăţămînt, oratorul vede salvarea ţăreĭ şi a naţionalităţeĭ romîne.

D. *P. Gîrboviceanu* răspunde d-luĭ C. Dobrescu-Argeş.

D sa zice că proiectul de lege, prezentat Camereĭ, corespunde tuturor necesităţilor morale şi materiale ale învăţămîntuluĭ secundar şi superior.

Deja, în 1866, s'a simţit nevoia de a se modifica legea din 1864 şi ministrul Strat a venit chiar cu un proiect modificator. De atuncĭ, toţĭ miniştriĭ de instrucţie, maĭ cu vază, aŭ venit cu diferite proiecte.

Expune sistemul şcoaleĭ secundare cu trifurcaţia şi laudă această combinaţie, pe care o găseşte fericită.

Bacalaureatul se desfiinţează şi în locul săŭ se introduce un examen trecut, la şcoala urmată, în faţa profesorilor cu cari s'a obicinuit elevul.

D. *Gârboviceanu termină, cerînd ca învăţămîntul secundar să nu fie gratuit şi propune o taxă de 20 leĭ, pe an, cel puţin.*

D. *C. M. Ciocazan* e contra bifurcăreĭ. Pledează în favoarea reformelor cerute de memoriul societăţeĭ profesorilor secundarĭ.

Critică sistemul de numire şi de plată al profesorilor, arătînd desavantagiile sistemuluĭ preconizat de d. Haret.

D. Ciocazan observă preşedinteluĭ că Camera nu maĭ e în număr.

Şedinţa se suspendă pe 5 minute, orele fiind 5.25 p. m.

La 5.30 şedinţa se ridică, Camera ne maĭ fiind în număr.

Şedinţa de la 29 Ianuarie

Şedinţa se deschide la orele 2.20.

Prezenţĭ 135 deputaţĭ.

Presidează d. D. Giani.

D. I. Grădişteanu zice că dezvoltarea interpelăreĭ sale a fost fixată astă zi. Totuşi d-sa vede, cu mirare, că ea nu a fost pusă la ordinea zileĭ.

Cere explicaţiune biuroului.

D. *D. Giani*, preşedintele Camereĭ, răspunde că, de oare-ce se află în discuţie proectul de lege al instrucţiuneĭ, dezvoltarea interpelăreĭ sale nu poate avea loc astă-zĭ.

D. *D. Sturdza*, preşedintele consiliuluĭ, spune că *e gata să răspundă* la interpelare. Totuşĭ, *e de părere ca să se amîne interpelarea*, pînă după terminarea discuţieĭ generale asupra legeĭ instrucţieĭ.

D. *I. Grădişteanu* consimte la fixarea uneĭ alte zile pentru dezvoltarea interpelăreĭ sale. Declară însă, că nu recunoaşte teoria d-luĭ Giani, care pretinde că discuţia unuĭ proiect de lege poate să împiedece dezvoltarea uneĭ interpelărĭ anunţate.

D. *Giani* afirmă din noŭ, că a aplicat totd'auna regulamentul. Zgomot, protestărĭ.

D. Giani. D. Porumbaru are cuvîntul.

D. Porumbaru. Vă rog să daţĭ cuvîntul celor carĭ îl cer. Să 'mĭ permiteţĭ să nu vorbesc, atuncĭ cînd nu am cerut cuvîntul. Ilaritate. Aplauze.

D. G. Ştefănescu zice că regulamentul dă precădere interpelărilor.

Regretă că d. preşedinte calcă regulamentul.

SENATUL

Şedinţa de la 28 Ianuarie

(Urmare)

D. *Micescu* presintă Senatuluĭ o petiţiune semnată de maĭ mulţĭ locuitorĭ din Curtea de Argeş, prin care cer să se voteze alipirea comuneĭ Flămînzeştĭ de comuna urbană Curtea de Argeş.

D. *Vericeanu* interpelează pe d. ministru al domeniilor pentru faptul că nu i s'a comunicat ştiinţele, cerute de d-sa de maĭ mult timp, cu privire la loturile vîndute la ţăranĭ, de la 1889 pînă azĭ, sumele încasate din aceste vînzărĭ şi resturile neplătite pînă acum.

Biuroul ia act.

La ordinea zileĭ proiectul de lege pentru crearea unuĭ institut de ginecologie pe lîngă facultatea din Capitală.

Peste 20 de senatorĭ cer cuvîntul de o dată. Să face un zgomot infernal în Senat, toţĭ senatoriĭ vorbind în acelaş timp.

D. *Ţoni*, raportorul legeĭ, spune că d. ministru al cultelor este ocupat la Cameră şi nu poate fi de faţă acum la discuţie. Cu toate acestea discuţiunea legeĭ poate începe.

D. *Dr. Petrini Paul* protestează şi spunînd că e neapărat ca ministrul să fie de faţă la discuţia acesteĭ legĭ, maĭ cu deosebire că acest proiect, nu intră în vederea d-sale. D. dr. Petrini Paul cere de asemenea ca şi d. ministru al internelor să ia parte la discuţie, căcĭ în acest proiect este un punct care atinge direct departamentul d-sale, fiind vorba de sterilitatea femeilor, —depopularea ţăreĭ.

Se face din noŭ zgomot în Senat. Maĭ mulţĭ senatorĭ protestează, în vreme ce d. colonel Budişteanu se agită pentru a i se da cuvîntul.

D. *dr. Petrini Paul* spune din noŭ că nu are poftă ca şi legea aceasta să treacă ca apa prin Senat, pentru a favoriza pe protejaţĭ.

— Să se sfîrşească o dată cu negustorismul.

D. *Petre Grădişteanu* spune că lipsa ministruluĭ nu poate împedica pe Senat de a lua proiectul în discuţie, pe cîtă vreme d. raportor e de faţă. Pe de altă parte, dacă un singur ministru e pe banca ministerială, e de ajuns. Solidaritatea ministerială obligă pe miniştri de a apăra proiectele colegilor lor.

D. G. Cantacuzino, ministru de finanţe, vorbeşte în acelaşĭ senz şi declară că d-sa personal este pentru proiectul de faţă.

Incidentul se închide, cu toate că maĭ mulţĭ d-niĭ senatorĭ protestează şi cer cuvîntul în contra închidereĭ.

Preşedintele pune la vot amînarea.

Maĭ mulţĭ senatorĭ cer votul cu bile.

D. Ganea, în pripă, declară că amînarea se respinge şi dă cuvîntul d-luĭ raportor ca să citească raportul.

Scandalul

Maĭ mulţĭ d-niĭ senatorĭ, văzînd acest act de nedreptate şi flagranta călcare a regulamentuluĭ din partea preşedinteluĭ, protestează cu energie.

D. dr. Petrini Paul, protestează din toate puterile; declară că d. preşedinte lucrează în mod arbitrar şi că nu în astfel de mod vor reuşi a face să treacă această lege absurdă.

D. Valerian Ursianu, cerînd cuvîntul în chestie de regulament şi fiind refuzat de preşedinte, blamează cu energie purtarea incalificabilă a preşedinteluĭ.

Se face un zgomot asurzitor în incintă.

Mulţĭ senatorĭ protestează şi vociferează, în vreme ce preşedintele, zăpăcit, şade ca un inconscient pe fotoliul prezidenţial. Ministru de finanţe se duce lîngă dînsul şi iĭ şopteşte să respingă categoric amînarea şi să nu dea cuvîntul nimănui. Zis şi făcut.

D. Ganea se scoală tremurînd după scaun şi repetă instrucţiunile date de stăpîn.

Protestările izbugnesc din noŭ.

D. *dr. Petrini Paul părăseşte locul strigînd din toate puterile:*

— Dacă dv. credeţĭ că suntem de prisos în Senat, noĭ plecăm.

D. *dr. Manolescu de asemenea declară de nedemnă această procedare şi califică cu asprime sistemul ca prin asemenea legĭ să se prozopească favoriţiĭ.*

O voce: **Cheltuiţĭ iar milioane pentru procopseală. E nedemn!**

Scandalul se curmează abia după vre-o 10 minute.

D. *Toni*, raportorul, se sue la tribună şi dă citire raportul proiectuluĭ de lege.

La discuţia generală,

D. *dr. Manolescu* începe prin a întreba pe guvern dacă d. ministru al cultelor a consultat vre-unuĭ din facultăţile din medicină în alcătuirea acestuĭ proiect.

O voce: Pe banca ministerială e d. ministru de război. D-sa vă poate răspunde. (Ilaritate).

D. *Mîrzescu.* Cînd doctoriĭ sunt belicoşĭ, cad în departamentul războiuluĭ. (Rîsete).

D. *dr. Manolescu* combătînd proiectul de lege, spune că raportul proiectuluĭ conţine erezii medicale şi afirmaţiunĭ carĭ toate provoacă personalităţĭ. D. raportor, spune oratorul, nu este om de meserie medicală şi nu se poate pune temeiŭ şi nicĭ nu poate intra în discuţiunea acestor afirmaţiunĭ.

Maĭ departe d. dr. Manolescu, spune că pentru a deservi foarte puţin ştiinţa medicală, s'a alocat din bugetul Statuluĭ sume însemnate, cum nu se poate vedea în alte ţărĭ, şi această alocaţiune este făcută maĭ mult pentru a creea sinecure de cît de a servi ştiinţa. Genesa acesteĭ creaţiunĭ este politica.

Oratorul studiază apoĭ chestiunea din punct de vedere medical şi dovedeşte nefolosinţa creăreĭ acestuĭ institut.

D. dr. Manolescu spune apoĭ că în nicĭ o ţară din lume, nicĭ la Paris, nicĭ la Berlin, nicăerĭ, nu există o catedră de ginecologie.

În toate facultăţile chirurgul face ginecologia. Dacă facultăţile marĭ, focarele de lumină, n'aŭ asemenea catedre, nicĭ institute, la noĭ în ţară, se crează catedră şi institut ginecologic, din iniţiativa parlamentară şi ca raportor al proectuluĭ avem un *distins matematecian.*

Sunt 2 boale de carĭ suferă capul administraţieĭ: de pletoră în micul departament şi de anemie în cel mare.

D. Manolescu conchide, declarînd că acest proect de lege este o simplă favoare ce se face, dar ca nu este de nicĭ un folos nicĭ practic, nicĭ ştiinţific. (Aplause prelungite).

Şedinţa se ridică la orele 5 şi un sfert.

Şedinţa de la 29 Ianuarie

Şedinţa se deschide la orele 2.30 sub preşedinţa d-luĭ N. Gane.

Prezenţĭ 89 d-nĭ senatorĭ.

Pe banca ministerială, d-niĭ G. Cantacuzino, G Palade şi An. Stolojan.

Se fac formalităţile obicinuite.

La ordinea zileĭ, discuţiunea generală a proiectuluĭ de lege pentru crearea institutuluĭ de ginecologie.

D. Miltiadi Ţony, raportorul proiectuluĭ de lege, răspunzînd d-luĭ dr. Manolescu, spune, apărînd în general proiectul de lege, că şi d-sa, incompetent în materie, a pus toate citaţiunile şi afirmaţiunile tecnice, bazate pe oamenĭ cunoscătorĭ în materie. Oratorul face apoĭ chestiune personală cu d. dr. Manolescu şi singur îşĭ face apologia trecutuluĭ.

ULTIME INFORMAŢIUNI

D. Sărăţeanu, prim-procuror pe lîngă tribunalul Ilfov, a fost mutat în aceeaşĭ calitate la Galaţĭ.

Cauza acesteĭ mutărĭ e că d. Sărăţeanu nu voia să se pue la ordinele poliţieĭ şi refuzase să implice pe membriĭ opoziţieĭ în devastările prăvăliilor evreieştĭ, cum iĭ ceruse guvernul.

În locu-i s'a numit d. Caracaş, un instrument servil al guvernuluĭ de acelaşĭ calibru ca procurorul general Stătescu, de care ministrul are nevoie pentru unele procese în carĭ guvernul e interesat.

Alianţa drapelisto-flevistă

Iată cuprinsul comunicatuluĭ apărut în fruntea ziarelor *Drapelul* şi *Dreptatea* prin care se anunţă alianţa drapelisto-flevistă:

Concentrarea tutulor forţelor liberale în scop de a realiza programul partiduluĭ şi a-i păstra neatins prestigiul şi bunul săŭ renume, aŭ călăuzit în tot timpul acţiunea noastră politică.

Pentru triumful acestor ideĭ am sacrificat orĭ-ce alte consideraţiunĭ.

Astăzĭ suntem fericiţĭ a anunţa că liberaliĭ adunaţĭ în jurul Dreptăţeĭ *şi al* Drapeluluĭ *şi-aŭ dat frăţeşte mîna pentru a urmări, cu puterĭ unite, scopul care i însufleţeşte pe toţĭ.*

***

De şi se vorbeşte în acest comunicat de «concentrarea tutulor forţelor liberale», totuşĭ concentrarea nu s'a putut face de cît între drapeliştĭ şi fleviştĭ. Fie-care grupare îşĭ păstrează individualitatea sa: fleviştiĭ cu *Dreptatea* şi cu clubul lor separat, iar drapeliştiĭ cu *Drapelul* şi clubul lor separat.

Ambele grupărĭ vor alege un comitet central de acţiune, care se va compune în părţĭ egale din drapeliştĭ şi fleviştĭ. Şi ambele grupărĭ vor beneficia în mod egal de rezultatele acţiuneĭ saŭ a luptei comune.

***

Campania de luptă în contra guvernuluĭ se va începe chiar azĭ saŭ mîine şi anume în contra legeĭ instrucţieĭ, care în discuţia generală va fi combătută timp de două şedinţe de d. Gh. Dem. Theodorescu şi în a treia şedinţă de d. Scorţescu.

La discuţia pe articole, aproape la toate, articolele se vor propune amendamente, carĭ vor fi descoltate de d-niĭ Aurelian, Fleva, Gh. Dem. Theodorescu, Delavrancea, Xenopol, Scorţescu, Dobrescu-Prahova, etc.

Toate legile financiare ale guvernuluĭ vor fi combătute nu numaĭ în Parlament, ci şi prin întruniri publice.

Consiliul de războiŭ al corpuluĭ 4 de armată a condamnat la 3 anĭ închisoare pe căpitanul Lascu, din regimentul de Bacăŭ, pentru delapidare.

Suma delapidată se ridică la 10,000 leĭ, din carĭ 8,000 banii Statuluĭ şi 2,000 reţinerĭ din lefile ofiţerilor.

O nouă lovitură

Sub acest titlu citim în *Tribuna Poporuluĭ* din Arad:

Guvernul a depus în Dietă un proect de lege care e o nouă lovitură pentru naţionalităţĭ.

E vorba anume de un proect de lege în virtutea căruia guvernul are drept să ajute preoţimea întregind leafa celor ce n'aŭ 800 fl. orĭ—preoţiĭ de gradul al doilea- celor carĭ n'aŭ 400 fl.

Insăşĭ «Magyarország», *ziar şovinist, scrie (în numărul de la 8 Februarie):*

«Clerul întreg va fi pus deci la discreţiunea guvernuluĭ.

«Că ce însemnează aceasta în Ungaria, cuĭ maĭ trebue oare să explicăm!

În schimbul acesteĭ puterĭ ce îşĭ asigură guvernul prin noua lege, *preoţimea întreagă primeşte cu totul din casa Statuluĭ suma de 1 jum., milion de florinĭ.*

O nimica toată pentru atîtea confesiunĭ.

Vorba e însă, că ast-fel guvernul va avea în mînă întreaga preoţime *putînd să comită cele maĭ nerăşinate abuzurĭ.*

Ziarele guvernamentale nicĭ nu se sfiesc a mărturisi, că scopul principal al acesteĭ legĭ este interesul Statuluĭ. Şi se ştie, că în Ungaria interesul de Stat fiecare guvern îl indentifică cu interesul guvernuluĭ *orĭ cel mult cu al raseĭ domi nante.*

Suntem deci în pragul unor nouĭ şi grele încercărĭ. Să ne oţelim sufletele şi toate puterile să ni le adunăm!

D. Colonel G. Rosnovanu, fost preşedinte al Camereĭ, ne trimete următoarea scrisoare pe care ne grăbim a o publica:

Domnule Redactor,

Am văzut în ziarul *Epoca* din 23 Ianuarie No. 666, la pagina 3, publicaţiunea morţiĭ luĭ *George Rosnovanu.*

Ţin a vă comunica că aicĭ în ţară sunt numaĭ patru persoane carĭ aŭ dreptul de a purta numele familieĭ *Rosnovanu*, din carĭ două cu prenumele de George, eŭ şi unul din nepoţiĭ meĭ; şi că amîndouĭ, slavă Domnuluĭ, suntem foarte sănătoşĭ şi nădăjduim a nu figura aşa de curînd în anunţurile necrologice ale ziarelor.

Temîndu-mă a nu se vorbi şi despre parastasul meŭ, ferească Dumnezeŭ, vin a vă ruga să bine-voiţĭ a desminţi această ştire spre liniştea întristaţilor meĭ prietenĭ şi pentru a înştiinţa familia defunctuluĭ de a renunţa la numele meŭ, spre a mă scuti de a recurge la beneficiile legeĭ votate de Corpurile Legiuitoare şi promulgată în *Monitorul Oficial* pentru proprietatea numeluĭ.

Bine-voiţĭ vă rog, D-le Redactor, a primi odată cu viile mele mulţumirĭ asigurarea distinseĭ mele consideraţiunĭ.

Colonel George Rosnovanu

27 Ianuarie, 1898, Rosnov.

D. Dr. G. Popoviciĭ, deputat în Reichsrathul din Viena, a convocat pe alegătoriĭ romînĭ din Cîmpulung, Gura Humoruluĭ şi Dorna Vatra, la o întrunire publică în Cîmpulung.

O altă întrunire a convocat pe mîine la Rădăuţĭ.

La ambele întrunirĭ, activul deputat romîn va arăta alegătorilor romînĭ situaţia monarchieĭ austro-ungară şi va schiţa activitatea-i parlamentară din anul trecut.

Asasinul luĭ Stambulof

Următorul ordin telegrafic a fost expediat, erĭ, de ministrul de interne, tuturor prefecţilor de judeţ din ţară:

Adevăratul asasin al luĭ Stambuloff se numeşte Halia Sulia Myhaĭ. E în vîrstă de 31 anĭ, la faţă oacheş, statură mijlocie, părul cărunt, pieptul puternic şi dezvoltat; are o cicatrice la mîna dreaptă şi la umăr. Faceţĭ cuvenitele cercetărĭ pentru descoperirea luĭ şi comunicaţĭ imediat rezultatul cercetărilor. Trimeteţĭ de urgenţă ministeruluĭ o statistică nominativă de supuşiĭ sîrbĭ şi bulgarĭ, aflătorĭ în judeţul d-v., indicînd şi profesia fie-căruia.

Ministru de Interne
M. Pherechyde

D. I. Kalenderu, membru de onoare al Societăţeĭ *Ileana*, a trimis comitetuluĭ Societăţeĭ următoarea scrisoare:

Domnule delegat general,

Societatea *Ileana*, al căreĭ reprezintant suntetĭ, are, neapărat, cheltuelĭ de făcut la început. Pentru a ajuta la întîmpinarea lor, saŭ pentru orĭ-ce întrebuinţare veţĭ socoti cu cale, vin a vă ruga să primiţĭ din partea mea modesta sumă de 150 leĭ.

Primiţĭ etc.

Ion Kalenderu.

Facem cunoscut persoanelor carĭ aŭ afacerĭ cu ziarul nostru, ca d. S. Berger, fost sub-administrator al ziaruluĭ, a fost depărtat din serviciul acesteĭ adminstraţiunĭ.

Rugăm pe abonaţiĭ noştri, carĭ sunt în întîrziere cu plata abonamentuluĭ, de a se grăbi cu achitarea sumelor ce datoresc, căcĭ alt-fel cu ocazia încheiereĭ anuluĭ 1897, vom fi nevoiţĭ a le suspenda în *mod trevocabil* trămiterea ziaruluĭ.

POŞTA ADMINISTRAŢIEI

D-niĭ depozitarĭ de ziare: *Th. Mărgărit din Odobeştĭ, Raciu Panciu din Panciu,* şi *N. Bernfeld din Iveştĭ* sunt rugaţĭ a ne achita imediat contul d-lor pe luna Decembrie. În caz contrariu le facem cunoscut, că vom suprima trimiterea ziaruluĭ nostru.

SPECTACOLE

În *Saloanele Liedertafel* va avea loc în seara de Vineri 30 Ianuarie a. c. al doilea bal *Intim* sub patronagiul unuĭ Comitet.

DOCTOR ARMINIU MARCEL
Medic al spitaluluĭ Caritas
Boale Interne
914 *Consultaţiunĭ de la 2—4.*
65, Calea Văcărestĭ, 65

MINISTERUL JUSTIŢIEI

Publicaţiune

Preotul C. Carcaleanu, din oraşul Caracal, judeţul Romanaţĭ, a făcut cerere la acest Minister pentru schimbarea numeluĭ săŭ patronimic de «Carcaleanu» în acela de «Iliescu» spre a se numi «Preotul Constantin Iliescu».

Ministrul publică această cerere conform dispoziţiunilor art. 9 din legea asupra numeluĭ spre ştiinţa celor interesaţĭ carĭ ar voi să facă opoziţiune în termenul prevăzut de alienatul 2 al zisuluĭ articol.

Dr. ROTH
No. 3 Calea Rahoveĭ No. 3.
lîngă Biserica d-na Bălaşa
orele de consultaţie 4-6 d. a.

MINISTERUL JUSTIŢIEI

Publicaţiune

D-nul David Iancu sin Haim. comerciant din Bucureşcĭ a făcut cerere la acest Minister pentru schimbareo numeluĭ săŭ patronimic de «Haim» în cel de «Rosin» spre a se numi «David Iancu Rosin».

Ministerul publică această cerere, conform dispoziţiunilor art. 9 din legea asupra numeluĭ, spre ştiinţa celor interesaţĭ, carĭ ar voi să facă opoziţiune în termenul prevăzut de aliniatul 2 al zisuluĭ articol.

MINISTERUL JUSTIŢIEI

PUBLICATIUNE

D nul Gheorghe Ionescu, mecanic în sert viciul C. F. R. din oraşul Buzăŭ, a făcut cerere la acest Minister pentru schimbarea numeluĭ săŭ patrenimic de «Ionescu» în cel de «I. Vasilescu» spre a se numi «Gheorghe I. Vasilescu».

Ministerul publică această cerere, conform dispoziţiunilor art. 9 din legea asupra numeluĭ, spre ştiinţa celor interesaţĭ, carĭ ar voi să facă opoziţiune în termenul prevăzut de aliniatul 2 al zisuluĭ articol.

MINISTERUL JUSTIŢIEI

PUBLICAŢIE

D nul Constantin Ionescu din Bucureştĭ, str. Ţepeş-Vodă 6 bis, a făcut cerere la acest Minister pentru adăogirea la numele săŭ patronimic de «Ionescu» a celuĭ de «Cossăcescu» spre a se numi «Constantin I. Cossăcescu».

Ministerul publică această cerere, conform dispoziţiunilor art. 9 din legea asupra numeluĭ, spre ştiinţa celor interesaţĭ, carĭ ar voit să facă opoziţiunile în termenul prevăzut de aliniatul 2 al zisuluĭ articol.

MINISTERUL JUSTIŢIEI

Publicaţiune

D nul Manolache Tănase Mihalache, impiegat în administraţia Docurilor, din Brăila, a făcut cerere la acest Minister pentru schimbarea numeluĭ săŭ patronimic de «Mihalache» în acela de «Mihăilescu» spre a se numi «Manolache Tănase Mihăilescu»

Ministerul publică această cerere, conform dispoziţiunilor art. 9 din legea asupra numeluĭ, spre ştiinţa celor interesaţĭ, carĭ ar voi să facă opoziţiune în termenul prevăzut de aliniatul 2 al zisuluĭ articol.

ADEVARAT
PIK
CEAIU RUSESC
ADEVĂRAT
AL
INNALT CONCESIONATEI SOCIETAŢI
DE EXPORT DE CEAI RUSESC
„KARAWANA"
540 IN
MOSCOA
De vînzare în toate magazinele de coloniale din capitală şi din provincie

Stridiĭ de Ostenda şi Arcachon
Calităţĭ Excelente
DELPEUCH
BUCUREŞTĬ.—Strada Biserica Eneĭ, 3

PREŢURILE CURENTE:	964
Lădiţe de 100 bucăţĭ, mijlociĭ. . . fr.	12.—
« « 90 « marĭ. . . . «	13.—
« « 72 « marĭ, genul Ostenda	14.—
« « 48 « Marennes, verzĭ «	17.—
Ostenda, Superioare, duzina . . . «	2.75
Arcachon, Marennes, marĭ . . . . «	2.50
« « mijlociĭ . . . «	2.—
964 « « micĭ . . . 1.75 şi	1.50
Melcĭ (Escargots de Bourgogne) duzina	1.25
Morun de Terra-Nova, kilogr. . . .	1.50

Conditions spéciales pour le gros
1069—30

Anunciŭ

Se aduce la cunoştinţă că noua **Moara de Artă** din Corabia, judeţul Romanaţĭ, construită cu cele maĭ moderne şi perfecţionate maşinĭ, proprietatea d-luĭ **Telemaque Caravia** a început a funcţiona producînd

Făinurile cele maĭ bune

de toate calităţile, fiind recunoscută superioritatea grînelor din acest judeţ.

Pentru orĭ-ce informaţiĭ a se adresa la d-niĭ

155 **CARAVIA & MAVROKEFALO**
CORABIA

Dr. MENDELSOHN
de la Facultatea din Paris
Boale de Femeĭ şi de Copiĭ
Consultaţiunĭ de la 2—4 p. m.
45, Strada Academieĭ, 45
(vis-à-vis de Ministerul de Interne)
Intrare şi prin Calea Victorieĭ 86.

www.dacoromanica.ro

FOIŢA ZIARULUI «EPOCA»

12

GIURA IACŞICI

SUFLETE CURATE

POVESTIRE DIN

VIAŢA ŢERANILOR

DE PRIN ANUL 1857

Tradusă de I. DUŞIANU.

Cînd porni Stoian de acasă, o rupse aşa înfuriat spre munte; şi asta o făcea el adese-orî, aş putea spune, orî şi cînd, cînd era supărat saŭ prea mulţumit;acî îşî astâmpăra sîngele luî înfierbîntat de răcoarea ce se întindea pe locurile aceste şi aşa şi în noaptea asta; se afundă prin nişte potecî carî îî eraŭ aşa de bine cunoscute şi se pierdu tot maî adînc în fundul munţilor; trăsnetele cu groaznice detunăturî se răvărsaŭ pe stîncile goale, noaptea urla ca nenorocitul osîndit căruia călăiî îî rup carnea cu chestete încinse; peatra răspundea, iar văile auiaŭ atît de groaznic de credea 'î că pămîntul se fărîmă în bucăţî.

Cînd Stoian ajunse la *Peştera luî Lazăr*, se opri puţin să se ascundă de prăpăstiile vremeî, d'asupra i se întindea stînca înaltă care îşî perdea vîrful în ceaţă iar sub poalele eî se întindea o peşteră în fundul căreia nimenî nu intrase. Veneaŭ ciobănaşî p'acî, luaŭ cîte un pietroî îl rostogoleaŭ în fundul groapeî, ascultînd cu bucurie zgomotul vag ce-l făcea piatra rostogolindu-se în abis.

In minuta întîî s'auzea un zgomot uşor, zgomotuluî îî răspundea altul, apoî altul, altul şi o dată vuetul înceta. Adăstaŭ băltaşiî să maî audă izbirea de fund a pietreî, dar degeaba, totul amuţea; cînd şi cînd eşea din peşteră cîte un vultur, neştaşnicii ciobănaşî îl ochiaŭ cu pietrile şi dacă vr'una îl lovea şi vulturul îşî schimba zborul luî falnic, eî se prăpădeaŭ de rîs.

Aci lîngă peştera asta, adăpostit de ploae, sta rezemat pe puşca luî, lungă, Stoian, şi gînditor privea în bezna nopţeî; din clipă în clipă fulgerile îî luminaŭ faţa luî obosită, iar vîntul îî răcorea pieptul luî desfăcut.

— Ce or vrea ciiniî ăştia cu mine? Se întreba singur bietul Stoian—pe nimenî nu l'am bătut, nu l'am ars, dar nimănu-î măcar, pe nedrept nu i-am făcut şi tot ia, cum prigonesc! Eî, dar răî sunt oamenii ăştia, rea lume! Cu plină putere strigă, mîine am să mă duc la sub-prefect să văd ce-a voit, de la un biet creştin pe o aşa noapte? Acuma?

Stoian tăcu, iar noaptea îî duse gîndurile amestecîndu-le cu bubuiturile norilor.

— I-aşî fi putut pe toţî să-î omor, dar nu vroî. Fiul luî Ilie Grbicî nu trebue să fie ucigaş! Şi Smilia! Bietul copil! Trebue să o văd, trebue să-î vorbesc în noaptea asta, căcî de o auzi de urmărirea mea, o să mă creadă de nelegiuit. Mă duc, mă duc, şi ce-o fi! Işî spuse singur Stoian şi încet pe potecuţa care despărţia peştera de stîncă se strecură pe poteca ce ducea spre sat şi uşor, uşor din piatră în piatră, cobori în sat, tocmaî la timp. Aproape de gardul popeî se opri şi ascultînd puţin să vadă de nu l-or simţi, auzi plînsul drageî luî; sări nebun gardul şi într'o clipă fu la uşă. Cînd auzi vocea luî Milovan, şi cînd văzu pe borta broasceî de la uşă cum unchiaşul o luase pe fetiţă şi o tîra cu de-a sila, la sub-prefect, nu se maî putu ţine stăpîn pe sine, deschise uşa, şi oprindu-se în prag cu glasul luî voinic, strigă la prăpăditul de Milovan:

— Păcătosule!

Maî departe nimic nu maî putu să îngîne, îl luă de gît pe bătrîn şi în furia luî îl isbi de un stîlp al caseî aşa de puternic, în cît se cutremură căsuţa, iar luî Milovan îî svîcni sîngele, şi pe gură şi pe nas.

— Unde o tîrăştî, ciine spurcat! îl întrebă Stoian nelăsîndu-l pe unchiaş din mîinî. Şi pe ea vreţî să mi-o murdăriţî şi pe ea mi-o duceţî sub-prefectuluî vostru. Şi de pe obrazul eî vreţî să-î furaţî cinstea şi să-î brăzdaţî în inimă ruşinea vieţeî. Ciinî păcătoşî!

— Pentru tine Stoiane, hohotea în plîns moş Milovan, pentru tine să ne rugăm.

— Pentru mine? Pe ea o tîrăştî să roage pe sub-prefect? Acum te-am înţeles, ciine ce eştî! striga Stoian înăbuşit de furie, iar ochiî 'î sclipeaŭ ca la tigrul rănit. Pe ea!

Şi scîrşnind din dinţî, 'l isbi cu toată puterea în piept, în cît Milovan galben şi neputincios se prăvăli fără simţire la pămînt.

Stoian 'l maî privi odată cu scîrbă, 'l ridică şi 'l aruncă în bătătură.

— O Smiliano, zise Stoian şi sărutînd-o o strînse adînc la pieptul luî larg.

— O Smiliano, inima mea, suflete cinstit. Ce vor oamenii ăştia cu noî?

Cînd Smiliana îşî maî veni în fire de groza celor ce văzuse, ea îşî ridică privirile ochilor eî plînşî spre Stoian:

— Ce aî făcut Stole? 'l întrebă cu glasul înecat în jale fetiţa. Ce vor ăştia cu tine? O Stole, nu ştiî cît mi e de teamă!

— Nu te teme, Smilio, eŭ răŭ nimănuî nu am făcut! Eî sunt păcătoşî. Şi în urmă, istorisi frumos nenorociteî fete, toate, toate, după cum se perindase.

— Acum, noapte bună Smilio, eŭ trebue să mă duc, pînă nu mă vor mirosi; n'aş da să mă ducă legat în faţa sub-prefectuluî; mîine cînd s'o revărsa de ziua mă duc eŭ şi singur!

— Stoiane, nu te duce, rămîî pînă va veni maica mî e frică, nu pot să rămîî singură.

Şi sărmana se lipise de el, temîndu-se să nu o lase. Iar Stoian uitase în îmbrăţişarea eî toate nenorocirile ce ar putea să vie; în clipita asta puteaŭ să ridice tot satul, puteaŭ să 'l bată, să 'l lege, nu s'ar fi mişcat el din loc. Dar nimenî nu maî veni, totul se adînci în pace, nimic în juru-le, numaî din depărtare se auzeaŭ bubuiturile norilor, dar asta, eî nu auzeaŭ; în odăiţa mică băteaŭ numaî inimile lor aprinse de dragoste, aci în tăcerea odăeî îşî şopteaŭ vorbe dulcî de dragoste, cuvintele cele maî adevărate, ale iubiriî şi credinţeî.

— Să 'mî fie viaţa maî neagră ca noaptea asta de mi-ar sări prin minte vr'o dată chipul alteia.

— Nicî odată nu aş porni pentru altul, Stole.

Poate ar maî fi vorbit eî, dar glasurile lor se pierdeaŭ în sărutărî, doar suspinile tăiaŭ cînd şi cînd tăcerea ce se făcea între eî.

. . . .

(Va urma)

BAIA GRIVITA

Calea Griviţeî

In faţa bisericeî Sfinţiî Voevozî

Instalaţiune modernă şi sistematică, corespunzînd tuturor cerinţelor higienice. Serveşte băî de abur, putină clasa I şi II-a, hidroterapie, electricitate, masaj etc, etc. cu preţurile cele maî reduse.

Stabilimentul este luminat cu electricitate. **Direcţiunea.**

VAR HIDRAULIC

Calitate Superioară

DIN FABRICA

ERNEST MANOEL & OBLED

DIN

COMARNIC

Comenzile se vor adresa reprezentantuluî general pentru toată ţara

T. ZWEIFEL

BUCUREŞTI *Calea Moşilor, 31.* **IAŞI** *Strada Mitropolieî, 2.*

GALAŢI, Strada Egalităţeî, 46.

PETROL

In BIDOANE şi în LĂZÎ

PETROL

12, strada Golesci, 12

Vechia şi Renumita

Fabrică de Trăsurî

H. I. RIEBER

S'A MUTAT IN

Str. Romulus, No. 11

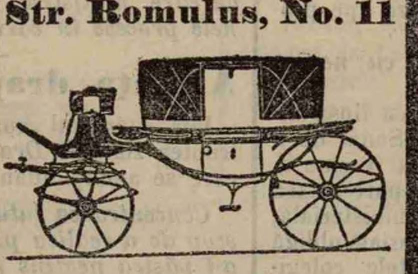

Local cu ATELIERE marî, speciale, pentru a corespunde întindereî ce a luat fabrica mea.

Prevăzîndu-mă cu materiale fine şi cu lucrătorî specialiştî, sunt în masură a efectua orî-ce comande de **Trăsurî**, **Cupeurî**, **Gabrioiete**, **Breacurî**, etc. după cele maî nouî modele, rivalizînd cu produsele similare din streinătate.

O exposiţie permanentă de trăsurî gata stă tot-d'a-una la dispoziţia onor. clienţî.

15 Obiecte — Leî 12

ADEVĔR

Ceea ce nu poate fi contestat este sensaţiunea produsă în lumea întreagă prin

Colectia Austria

consistînd în 16 bijuterii superbe numaî pentru **Leî 12.**

Un CEASORNIC de Busunar RDMONTOIR

cu mecanism de precisiune (mergînd 36 ore), cadranul smălţuit. Capacele foarte frumos ciselate, sunt suflate cu un metal de curînd descoperit, imitînd aurul, şi care nu se poate deosebi de aurul adevărat, neperzîndu-şî nicî-odată lustrul.

In ceea-ce priveşte mersul regulat al acestuî ceasornic remontoir daŭ o garanţie prin scris pe timp de 3 anî.

1 lanţ zălit, imitaţie de aur	1 cutie pentru ceasornic imitaţie aur
2 butonî de manşete, imitaţie aur	1 oglindă de buzunar cu cutie
1 foarte frumoasă broşă de damă	1 ac imitaţie aur
3 butonî garnitură pept, imit. aur	2 inele imitaţie aur cu briliante şi rubine simile
1 buton de guler brevetat	
1 superb ac de cravată	

Aceste 15 superbe bijuteriî nu costă împreună cu ceasornicul de cît **Leî 12**

Casa en gros, Anton RIX & BRUDER

Viena, Praterstrasse 16. N.

Recomandăm atenţiuneî onor. P. T. Public

RESTAURANTUL

ŞI

DEPOSITUL de VINURÎ

STEFAN COLFESCU

din Strada Cimpineanu,, 18

(colţ cu Sf. Ionică)

unde pe lîngă o bucătarie NAŢIONALĂ, GERMANĂ şi FRANCESĂ, excelentă de o rară acurateţă, se maî pot găsi cele maî bune Vinurî din ţară şi streinătate, cu

preţurî foarte reduse

SOBE

MEIDINGER, PARIGINA, COMETUL, VULCAN (belgiane)

PENTRU

INCĂLZIRE CU COKS, CĂRBUNÎ DE PIATRĂ SI LEMNE

Maşinî de Bucate

MOBILE DE FIER

Instalaţiunî de Incălzirî Centrale

Fabrica COMETUL

Adolf Salomon

DEPOSIT: Strada Doamneî, 14.

DEPOSITE IN PROVINCIE:

Iaşî, *la d-nul* **Jacques Davidovici**, *str. Lăpuşneanu, 37.*

Craiova, *la d.* **Petrache Andreescu & Fii**, *str. Lipscanî.*

DACĂ **PĂRUL** D-VOASTRĂ CADE!!

dacă este fără putere şi fără luciu, dacă aveţî mătreaţă saŭ orî-care alta afecţiune a pieleî capuluî întrebuinţaţî miraculosul

PETROL

HAHN

PENTRU PĂR

care întruneşte pe lîngă calităţî şi aceia de a înlesni ondularea păruluî. Intrebuinţarea este uşoară, plăcută şi fără pericol.

PREPARAT DE **HAHN**, FARMACIST IN GENEVA (Elveţia)

DEPOZIT:

BUCUREŞTI: Ilie Zamfirescu, Str. Academieî 4; Bazar Universel, Calea Victorieî 31; Mihail Stoinescu, Str. Academieî 2 şi Drogueria Tetzu Str. Lipscanî 1.

GALAŢÎ: Bereovicî, Bazar anglais.

BOTOŞANÎ: Farmaciile: Perieţeanu şi Nicoleanu.

IAŞI: Farmaciile Zbyszewsky şi Konya.

BACAU: Drogueria Andreescu.

CĂLARAŞI: Farmecia Ticek.

La Typografia EPOCA se află de vînzare hîrtie maculatură cu 50 banî kil

CEL MAI SIGUR

REMEDIU

CONTRA

BOALELOR VENERICE

(LUMESCÎ)

ESTE INTREBUINŢAREA

Tubuluî Preservativ SANUS

Patentat în Franţa, Germania, Austro-Ungaria şi în toate Statele culturale.

Preţul unuî TUB, Leî 1.50

De vînzare la toate Farmaciile şi Drogueriile din ţară.

1067—24

Higiena dinţilor şi a gureî

Medalie de aur, Viena 1883; Medalie de argint, Bucureştî 1893; Medalie de bronz, Paris 1893.

Autorizat de consiliul de higienă şi salubritate publică.

DENTALINA

ESENŢa pentru GURĂ şi

PULBERE VEGETALĂ pentru DINŢÎ

ale doctoruluî S. KONYA

Sunt două dentifrice recunoscute în ţară şi în străinătate ca cele maî bune pentru conservarea dinţilor, curăţenieî şi higieneî gureî, dîndu-î tot odată un miros plăcut.

Preţul: Un flacon Dentalină fr. **2,50** Pulbere de dinţî, fr. **2.**

Deposite: în Iaşi, la Farmacia **Fraţi Konya**; în Bucureştî, la Farmaciile F. W. Zürner şi F. Bruss, la Drogueria I. Ovessa şi la Parfumeria „Stellla".

NOUA ŢESĂTURĂ HYGIENICĂ FRANCEZĂ DE VATĂ DE TURBA

A Doctoruluî RASUREL

Recunoscute de toate somităţile medicale ca suverane contra răceleî şi durerilor reumatismale

Notiţe asupra Turbeî

CE ESTE TURBA! Turba se constitue din o masă de plante transformate într'un corp noŭ ţinînd mijlocul între imperiul organic şi mineral, regăsesc în ele febre regulate ale planteî traversate de un canal plin de aer şi jucînd rolul unuî tub capilar.

De mult timp deja Turba e cunoscută că posedă proprietăţî remarcabile de absorbare şi de antisepsie. Intr'o comunicaţie făcută în şedinţa de la 16 Martie 1887 la Societatea de Chirurgie în Paris, eminentul *doctor Iust-Lucas Championiere*, vorbind de Vată de Turbă, principiul saŭ absorbant e mult maî considerabil de cît acela a celor-l'alte plante textile, prin ea însăşî substanţa este antiseptică de absorbantă, şi nicî un textil nu pare a se bucura de aceste proprietăţî.

Astă-zî graţie încercărilor chirurgilor francezî şi ruşî Vata de Turbă este întrebuinţată în toate spitalele şi adoptată de Ministerul de Războiŭ ca materie de pansament, pe de altă parte ţăraniî aŭ mers înaintea chirurgilor în întrebuinţarea Turbeî de oare ce la un lucrător rănit grav, care şi-a învelit piciorul într'o bucată de Turbă s'a putut constata în mod ştiinţific proprietăţile acesteî substanţe originale.

Ţesatura higienică franceză cu fibre de Turba care după multe încercărî D-rul Rasurel a reuşit a realiza, posedă de la sine o putere enormă de absorbare şi de evaporizaţiune, ast-fel că îmbrăcat cu această îmbrăcăminte de Vată de Turbă răcelî nu sunt posibile, maî mult încă virutea cea mare antiseptică a Turbeî nimiceşte toate politeraţiunile microbice formate din cauza transpiraţiunî. Ţesătura higienică franceză a D-ruluî Rasurel poate fi considerat ca un progres imens şi toată lumea pentru a evita răcelî şi orî-ce Bolî ar trebui să poarte această îmbrăcăminte.

ONOR. PUBLIC din provincie este rugat a cere la Depositele locale **CATALOGUL ILUSTRAT** şi **Preciul Curent** pentru a nu plăti maî scump.

Depositul General

Pentru BUCUREŞTÎ şi toată ŢARA

La MAGASINUL

AU PETIT PARISIEN

No. 92, Calea Victorieî, No. 92

VICTOR KRAUS

Furnisorul Curţeî Regale

DEPOSITE IN PROVINCIE

Iaşî, Fraţiî Pollinger	**Tecucî**, Fraţiî Ibraileanu
» S. Kahane's S-sor	**T. Severin**, Ab. I. Aladgem
Craiova, S. Lazăr Benvenisti (*Bazar şi Papetărie*)	**Brăila**, Fraţiî G. Perlea
Focşanî, Iacob K. Hanagic	**Bîrlad**, W. Sanft *La Luna*
Buzăŭ, Fraţiî Stoicescu	**Giurgiu**, Luca Lucatos *Magasinul Universelle*
Ploeştî, Constantinescu & Bucărescu *La Curcubeŭ*	**Constanţa**, L. & I. Lascarides
Botoşanî, Abr. Mohnblatt	**Tulcea**, Grünberg, *La Luna*

Nu sunt veritabile de cît acelea cumparate din depositele sus numite şi vă rog a exigea iscalitura mea la toate articolele. **Dr. RASUREL**

www.dacoromanica.ro